

SZÉKESFEHÉRVÁR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nádor-utca 7.
Telefon-szám: 119.
 Hirdetések és előfizetési pénzek a kiadóhivatalba küldendők.

Előfizetési árak:
 Egy évre 16 Kor. — Fél évre 8 K. — Negyedévre 4 K.
 Egyes szám ára 10 fillér.
 A lap megjelenik: Hétfőn, szerdán és szombaton, este 6 órakor

Felolvasó és kiadótulajdonos:
FÉNYES LÁSZLÓ.

Két nyilatkozat.

A de mortuis elvével szeretnék tartani, ha a közérdek kötelessége nem róná reám, hogy foglalkozzam azzal a két nyilatkozattal, a melyet Kovács Endre moóri ügyvéd írt alá az általa megtagadott moórvidéki takarékpénztár és a felső-dobosi birtokvásárló konorzium ügyében.

Lapunk nyilattéri rovatában is olvasható ez a két nyilatkozat, a melyet külföldben szerzették a megyében s a mely teljesen visszavonja mindazon vádakát, a melyekkel Kovács Endre, mint már mult számunkban jeleztük: unobjektív okokból a moórvidéki takarékpénztárt, annak vezető embereit jónak látta megvádolni.

Magával a nyíltan bevallott bosszú tervvel s az ennek kivételére nyomtatott papírossal, a melyet Kovács Endre jónak látott „Moóri Hírlap”-nak elnevezni, bővebben foglalkozni felesleges. A tény maga eléggé beszél. Az az „újság” első és utolsó számban jelent meg. Csak a következőképpen akarok reá mutatni.

Kovács Endre ur alapján a néppárt hivatalos organuma, a „Fejérmegyei Napló” már így írt:

„A „Moór-vidéki takarékpénztár” vonaglik, közel áll ahhoz az időpontozás, a mikor egészen beadja a kulcsot. A moóri gyámpénztár ügyésze hivatalosan felszólította a fejérmegyei árvászeket, hogy a moórvidéki takarékpénztárnál gyámpénztáriilag kezeljék a betéti tömegeket sürgősen bizto-

sítsa. Az árvászek természetesen rögtön megfelelt ennek a felszólalásnak és megbizottja azonnal kiment Moórra, hogy ott a helyszínen teljes tájékozást szerezzen. A mint halljuk a székesfehérvári Takarékpénztáron kívül egyéb pénzintézetek is megvonták tőle a hitelt, a betevők pedig, a kiknek jelentékeny összegeik vannak a takarékpénztárban elhelyezve, egyik a másik után vonja ki pénzüket az intézet kezelése alól.

Mi az oka ennek a pusztulásnak?”

A néppárti lap megadja erre is a feleletet. „A keresztény hitelszövetkezet — úgy mond — ez adta be a kulcsot a moórvidéki takarékpénztárnak.” Szóval, mi: néppárt.

Megdöbben az ember ekkora lelkiismeretlenségén, a gyűlölködés ilyen vakságán. Ez az, a mikor nemcsak elvakult, de újságíráshoz nem értő, avatlatlan emberek kezéik a nyilvánosság fölött. Ők nem néznek utána: mi igaz abban a dologban, a mit Kovács Endre írt, — hiszen reá sem érnek, eszükbe sem jut — és, ez pedig a jobbik eset nem gondolnak reá, hogy megkellene arról személyesen győződnie, mielőtt világba kürtölnék valamit. Nem, ők csak azt nézik, hogy a Kovács Endre bosszú terve az ő matuzsálemre hajtja a vizet. Nos, hát késpénznek véve Kovács ur vádjait, még dicsőséget csinálnak belőle, kárörvendő vigorgással mondván: mi, mi tettük tönkre Magyarország egyik jelentékeny vidéki pénzintézetét, „mi adtuk be a kulcsot neki.”

Ez a „mi adtuk be a kulcsot neki”, olyan ismerős hecc-káplán stílus. A leg-

szemérmetlenebb állítások foglaltatnak benne, minden utánjárás, minden meggyőződés nélküli. „A betevők, egyik a másik után vonja ki pénzüket” — egy sem vonta ki. A moóri gyámpénztár ügyészenek följelentéséről beszél, a melynek ténykedését „Kovács Endre ügyvéd így magyarázza meg”: . . . — de nem teszi hozzá, hogy a moóri gyámpénztár ügyésze, tehát a följelentő maga Kovács Endre. Ez a rozsokaratu tollkezelés, a mely nem méltó a reverendához.

Íme, minden elfogulatlan ember ítélete állapítja meg, van-e helye ilyen vádak — nem reprodukálásának, hogy az úgy tisztázassék, de — állításának? Az a moórvidéki takarékpénztár éppen olyan jól áll, mint akarmelyik másik vidéki intézet: küzd az általános nemzetgazdasági pangással, de senkinek pedig veszélyeztetve nincsen, fizetését mindig teljesíti, mérlege jóvedelmekkel zárult és a mérleg rédis volt, szóval békén kellene hagyni. Ámde van egy ügyvéd-haragosa, a ki mert nem hiteleznek neki többet, mint a mennyit eddig hiteleztek, neki ront a pénzintézetnek. A néppárti lap nem azt nézi, hogy igazak-e a vádak vagy sem, nem is törődik vele, de realitál a saját bevallása szerint változatokat állított, Kovács Endrén, mint pozitívumot állítja oda: a pénzintézet rövid időn belül belül beadja a kulcsot, a mit mi adunk be neki . . .

Uram, bosszám meg nekik, mert nem tudják, hogy mit cselekszenek.

Van azonban az úgynevezett egy másik oldala is. Miután vádak hangzottak el egy

TÁRCZA.

Réka gyászsa*)

— Elbeszélő költemény. —
 Előhang.

A nagynevű királynak ahány fiát tudom, Nem a szeresze esillag kísérte utjukon; Foggyer suttotta őket orvul le és korán, Önön szülje ott volt nem egynek a torán.

Atla sarja vesztén lebirta, a mi fájt: Birusnak láthaták, nem esüggendők a királyt; Siratta bezag anyjuk őket keserűsen; Az anyaziv a könyvtől könnybeoldul veszen.

A két királyfiúról hudd monodok éneket! Irásban ezt szerették a jámbor németek; Ha dalra bírta régen az ideget a gyász: A húnruul a magyarnak halgatni megaláz.

Különös halál.

Elöl ment az asszony, kifosztott virágos napernyő alatt s utána sompolygott a fiatal ember, szemére vágott kalappal. Az ernyő alatt gondatlan szöke fej — egy vidám tündérvilág s a kalap alatt tépelődő, tündő őlme, — egy szenvedő szerelem sötét gondolatfelhő.

Mindkettő a vadaskert pázsis rőtjén mentek; a fiatal ember elmékedett és azon igy-

kezett, hogy mindenütt a száz lépésnyire előtte haladó asszony lábanyomába lépjen. Ha lépteit aprózta, meglehet, mert a fényes pázison, a tenyérszí sötét foltok szép renddel sorakoztak előtte. Mintha kiterített zold bársonykelmén valaki apró ujjával végigzongorázott volna — úgy tetszett előtte most a rét, ahogy elfogultan, szerelemtől és nyári napsütéstől kabultan lépkedett az asszony után.

— Voltaképen esunyaság ugyan, a mit tesztek — gondolta — de végre is meg kell tudnom, hova jár minden szabad délutánján? Mi vonja ide a városból, hogy nem röstelli délben is, este is felőrág vonatra várakozni, rekenő hőségben áttüzesedett kocsiba ülni s másfélórás zotyogtatni magát a viczinálison?

S mit akar azzal a játékpuskával amelyet mindig a vállán hordoz ilyenkor? Azzal meg és azzal tér vissza. . . .
 — Az asszony a rét végére ért, kis patak állta útját, melyen néhány deszkapalló vezetett át a túlsó part sűrűjébe, nyírfás, rekettyebokros pagnyiba. A fiatalembernek csaknem megszűnt a szívverése. Ösmerte azt a ligetet. Egy ösmert városi előkelő gavallérnak volt annak sűrűjében vadászkastélya. Övé a mezei birtok is . . . hát ide jár . . .

A palló előtt az asszony megállt, elmerengett; az ifjú agódní kezdett, hogy visszafordul és megpillantja őt. Ej, talán jobb és ferlassabb is volna, ha odamenne; bosszantón kértse, megfogná a kezét s megmondaná míg egyszerű talán utoljára, hogy mennyire szereti! . . . Hír-

telen azonban mást gondolt s leheveredett a földre. Abból aztán csak épen a fejobbja látszott ki meg a két szem; azt le nem vette volna a asszonyról egy világot sem.

Az asszony pedig megfordult, visszatekinet elhagyott utjára s első pillanatra meglátta azt a rajtafüggő sötét szempárt.

A fiatalembernek szép, nedvesbarna szemei voltak; bátran azt hitette az asszony, hogy meglapult szívesüsző bálmal rá a magas pást közül. S mire is gondolna mátra az ember a vadaskert kellős közepén?

Egy pillanattal gondolkodott; majd hirtelen lebillentette válláról könnyű foggyerét s areához emelte. Odacéltzott épen a két szem közepére.

A fiatal ember azt a fűben jól látta, hogy az asszony mit cselekszik. Látta a „játék-puskát” kezében, egészen hosszában; azt is látta, hogy areához emelte s a következő pillanatban már csak egy fenyves acélkarikát látott, közepén piziny fekete pontot. Tehát ez a puská . . . ilyennek látják a vadak és a katonák a hullt előtti pillanatban . . .

No és ha az asszony rálé? Ha az a fegyver nem játék puská, hanem finom vontesű madárkarabély? S ha Edit őt mostan szépen lepuflantja, mint egy megbújt nyulat?

Szerette, nagyon szerette; az asszony azonban nem szerette őt, csak sajnálta. . . . Ez a titkokatós nő, a kinek a szája oly hallgatag és a szeme olyannyira beszédes volt, sohasem engedte meg azt sem, hogy a kezét megro-

*)Regőzi [Ekszer] Győző tanár a Magyar Tudományos Akadémia állai s Nádor utca pályánaton első díjra érdemelt elbeszélő költeményének előszava.

pénzintézet ellen, a Kovács Endre vissza vonó nyilatkozatát a közérdek szempont jából nem tartom elégségesnek. A ki nem ismeri a viszonyokat, azt is fölteheti, hogy Kovács Endre most nem mondott valót, a mikor vissza vonta előbbi állításait.

Éppen ezért, már mult czikkünkben hangsúlyoztuk, hogy a takarékpénztárnak, mint a parcelláló konzorciumnak önmaga és a közérdek iránt való kötelessége, hogy részletes számadással és felvilágosítással lépjen a nyilvánosság elé.

Ezek az adatok a mi utanjárásunk szerint a következők:

A takarékpénztárnál a birtokvásárlók egy krajczár hitelt sem vettek igénybe, sőt Poncez Lajos igazgató, mikor a birtokot megvették: azonnal kifizette a vezetése alatt álló takarékpénztárnál azt az 50000 koronát, a melylyel a régi tulajdonos tartozott a takarékpénztárnak. A parcellákat vásárló szőlőgazdák pedig szintén egyetlen váltóval sincesnek érdekelve az intézetnél.

A konzorcium részéről pedig: a vételár az illetékekkel együtt 472.000 kor. volt. Ebből a konzorcium illetélesített eddig 252.000 koronát, fennálló teher tehát még 220.000 korona. Viszont a konzorcium a parcellázott vásárló községszétől 140.000 koronát szedett eddig be. A ki a vételárat vagy törlesztette le, hogy vett földjén holandankint csak 200 kor. teher maradt, annak akadálytalanul nevére lett írva megvett földje. Végül Heinrich Lajos t. főügyész és Hattuy Dézső árszászéki elnök tényleg kint jártak Moorótt és vizsgálatuk eredményeképpen semmi szükségét nem látják, hogy a moóri ártárat pénze a moorvidéki takarékpénztártól elvettessék.

Ezek az adatok, ezekből ítélhet a nagy közönség s ezeknek, azaz a tényleges adatoknak közlése a komoly, tisztességes sajtó feladata. Ezekből kell támadni vagy védeni, a mint a tények — s nem a párttaktika — kívánják.

HIREK.

A himzögőp.

Régen láttam már kézimunkázní. Valamikor pedig igen nagy híve voltam a berliner pamukoknak, a mint azokat a puha, vastag,

kolja, azt sem, hogy a ruhája földre őrítse pedig tudja, hogy nélküle élni lehetetlen. Miért nem fogadta el nyugtot jeggyűrűjét? Hiszen fiatal is, szomorvaló is, helyén van a feje is... Mily hosszasan tette a szépet neki? Udes istenem! — Mily határozottan kijelentette előtte, hogy nem koldujja szerelmét, de ha meg nem kapja, az első fűzfára felkötí magát, vagy a kezébe akadó pisztolytól kőr jobbat, jobb barátságot... S az asszony csak sajnálja, mindig csak sajnálja. S néha nevetést is; gonozul magában, diadalmasan. Ah, ilyen márvány csak a szerelmes asszony lehet, a ki mást szeret: lehet diadalmas csak a boldog szerelmét illet. ... S ez a kirándulások!... Az a ragyogó, rózsás arca, a melylyel indul s az a maga, nedves-homályos szem, amelylyel megért... Igen, mást szeret! Már az ugy van s hiába is élne tovább akár egy pillanattal is... Ezért az orvul tolvajmódrára elkövetett lelkeseledéért, a mi igazán nagy alávalóság volt tőle, teljesen meg is érdemli... Milyen különös halál!...

A fényes ezüstkarika fekete közepéből most fehér füstfelé robbant ki s a belsejében szive gyökereig meghatott fiatal ember forró ütődést érzett homlokán.

Az asszony látta, hogy a „szarvasúszó” két fényes szemé hirtelen alábukik.

Mosolygott, boldog volt, vállára vetette a „játékpuskát” s élénken megindult az eljött vad felé...

Szakács Andor.

piros-meg két fonalakat az a jószágos öregasszony nevezte, a ki sehogysem tudta megérteni: miért hogy gomolyog össze olyan erősen az ő kis unokájának berliner pamukja, valahányszor én náltuk vagyok. A mint a két kamron tartottam a strenglit, a göcsököt kioldozni egészen közel kellett hogy jöjjen az ő unokája. És ilyenkor nagyanyó mindig csak azt mondja: meg észre, hogy valami felelt összekapunk. Az ő székfűrtös unokája. meg én. No, azért a pamukért bizony nem érdemes, — mondta ilyenkor nagyanyó, a mire én rendszeren vállalt vonva kacagtam fel, a székfűrtös unoka pedig csak úgy összeszorított kis öklökkel, ám lángoló arccal felelte: de a mikor olyan kiálhatatlan...

A berliner pamukok aztán kimentek-e, vagy mi, a divatból, denique én azóta nem is láttam kézimunkázní.

Tegnap aztán végignézttem a „Singer Co.-varrógép részvénytársaság” helybeli tanfolyamát, a mely most a modern kézimunkát: a géppel való himzést tanítja s alighanem népszerűvé is teszi itt Székesfehérváron.

Ifjú, érettségiző barátim, a kik most voltak abban a korban, hogy a göcsös, de oly jótékony strenglik segítségét igénybe vették, ösztönit sajnálalak benneteket. A berliner pamukoknak fues, a göcsös strenglik megoldandó problémáinak végük van és velük együtt vége azoknak a kedves romantikus óráknak, a melyeknek enyhe derűje végig kíséri az ember az élet egyéb, kissé nehezebb és mindenesetre kevésbé kellemes megoldandó problémáin.

Ez a varrógépen való himzés egyesítette a mult hagyományainak a modern haladását. Kezi munká mellett a nő, de gépen. Négy-szer olyan gyorsan teljesítve vele a munkát, mintha kézzel végeznék: ennél idő a romantikára.

Nem időtöltés többé a kezi munka, hanem alkotás, valóságos tüvel való eszergályozás és festés.

Április 28-án nyitották meg a tanfolyamot, a melyen harmincz nyolcezen vesznek részt urasszonyok, urhölgyek és egyszerű munkás leányok, a kik kenyer keresetnek tanulják a géphimzést. A legszebb demokracia, a melynek a munka adja meg a szentesítést. Ime a lányok névsora: Ábrahám Muezi, Adácsi Adél, Armath Margit, Blau Katica (Polgárdi), Csitány Elvira, Csitány Juliska, Füstér Margit, Fusch Irén, Galambos Róza, Gánti Margit, Gánti Vilma, Grünwald Mathild, Heisz Mariska, Kohn Mariska (Alovás), Kovács Elvira, Kovács Krisztina, Kovács Róza, Kozma Ilona (Duna-Adony), Kuthy Jolán, Leopold Szerén, Mirkva Huska, Molnár Róza (Csurgo), Nimessy Etel, Palmai Mariska, Richter Margit, Süveges Amália Székely, Varjas Zsófi (Veréb), Weisz Regina, Varjas Mari (Antalmajor), Wachtl Regina, Varjas Zsófi (Veréb), Weisz Regina.

A lányokokon kívül pedig néhány urasszony is tagja a tanfolyamnak, meg pedig a legbizgosabb közül való: Pápay Nándorné, Tömörly Zsófné, Kussovics Gyözné, Nemes Pálné, valamint Verebről egy egyszerű sorsu derék asszony Weisz Morné, a ki verébi Végli István, tanította ki.

A tanfolyam vezetője Luger Janka, az országos női ipariskola egyik tanítónéja, a ki bannulatos haladású lett tanítványával az arnyilag oly rövid idő alatt. Logozásról alapos, vagy ugynevezett tűhímzést tanulták, aztán az áttört suprikálást, majd a zsinórunkát suprikálást, most nagyobbára az ajour himzésnél tartanak, egy-kettő a granir, vagyis homokoltos himzésnél, legvégül jön a léghímzés s az ugynevezett stopponni, a melynek segítségével a lyukas fehéremieket is ugy össze lehet stopponni, hogy alig vehető észre többé a hiba helye.

A tanfolyamot a Singer Co. társaság díjmentesen tartja, de a „tanítványoknak” a gépet kellett megvenni. Mintegy a fele olyan, a

ki már régen megvett gépjén dolgozik. A tanórák délután 9-12-ig s délután 2-tól 6 óráig tartanak s május hó végén fejeződnek be. Akkor teljesen otthonosak lesznek a hölgyek munkájukban s odahaza folytathatják a sokkal gyorsabban menő s egyenletesebb munkát produkáló géphímzést.

Ezért irtam a kis ismertetés végén, hogy a berliner pamukoknak s az összegombolyodott strenglik misztériumainak, így barátim, vége van. **Nihil.**

— **Ésküvő.** Díszes eskívő volt esütörtökön, a hó 8-án a helybeli Simor-utcai izz, templomban, a midőn Weisz Józsa, Weisz Károly nagykereskedő leánya esküdött örök hűséget dr. Adler Samu szeghalmi ügyvédnek, dr. Adler Lipót bajai főrabbi fiának. A templomot már délben a város közönségének színe java valláskülönbőség nélkül megtöltötte. Képviselő volt a „Kölesonos népsegélyező Egylet” tisztikara, Tóth Aladár elnök és dr. Eisenbarth Károlylyal az élén. Az egyházi szertartást dr. Adler bajai, Böhler moóri és dr. Adler hatvani főrabbi végezték, míg dr. Steinerher helybeli és Schek temesvári főrabbi mint vendégek voltak jelen. Nyoszolyó párok voltak: Adler Sárka (Baja) és dr. Kohn Mór ügyvéd (B.-Csaba), továbbá Adler Ilonka (Baja) és Vas Aladár. Dr. Adler Vilmos főrabbi, a vőlegény bátyja emelkedett szellemű megható beszéddel tartott az ifjú párhoz. Az esketés befejeztével a nászpénz a polgári lovdebbé tartott, a hol dus lakoma várta már őket. A számtalan toszok közül lelemjük Tóth Aladárét, a ki az örömapának Weisz Károlynak puritán és szökimondó jellemét, a társadalmi és magánéletben kifejtett beszéltes szorgalmi követendő példau ajánlotta s az ifjú párra üritette poharát. Az orth. izz. hitközség elöljárósága is testületileg tisztelget elnökének: ennél ümepén s nevében Freud József igen talpraesett üdvözöl beszédet tartott. Az igen nagy számban érkezett üdvözöl iratok és sírgyöngyök között felolvasásra került Havranok József kir. tandóss polgármesternek meleg hangú tartalmas levele is, a melyben a lakomáról való elmaradását gyengékedéssel mentette ki. A lakomát éjféljig tartó tánc következte.

— **A közúti és gözhenger próbái.** A kísérletező végű székesfehérvári érkezett közúti gözhengerrel már megemlékeztünk, most, hogy a kísérletek befejezték, kissé részletesebben kiterjeszkedhetünk az eredményre, a mely csak a templomláti keménykövetek, de a közúti beszerzése ellenesének özöns felhuzott gánsait is öszoertete. A gözhengernek a fejja ugyanis az ugynevezett mitákak fontatásánál felhasználási szokott felanyag hengerelesse, a mi oly képpen történik, hogy az ölezesen zuzott kövvel megterített utazókat jól megöntözve, a gözhenger annak lehengerlést végzi, míg azután az ut teljesen tömör feleletet nem nyer. Ha a mitákak így módon való fontatásánál kemény kőanyagból előállított zuzott kő használtatik, az utakon a por és sárképződés a minimumra szűrlhető le. Ez a ezal vezetete a városi bizottságot akkor, a midőn a kísérletek megjejtette. Ez az eredmény meglegelő volt. Eltekintve ugyanis attól, hogy a Gátelep-utczában ez évben épült új mű utvonalon a hengereles ut a koesi közlekedés az egész ut szélességében azonnal megindult, lehet azelőtt ez mindik csak sok idő múlva vált lehetségessé, a gözhenger a templomláti bányába magától felszállt és ott a szintiről szilvayru segítségével a bányában összegyűlelt nagy mennyiségű vizet három nap alatt kiszivattyúzta. A legfontosabb eredmény azonban a közúti próba volt, a midőn tudnillik a templomláti bányában található legkeményebb kőneveket zuztatták össze a gözhenger és közúti gép segítségével. Ezek a kísérletek beigzolták, hogy a város mitákak fontatásához maga állíthatja elő a szükséges fedanyagot és pedig az előzet használt és arnyatlanul rosszabb iszka-szent-györgyi zuzott kő árában. Hozzá véve még azt, hogy a gépek beszerzése és a bánya célszerű berendezéséhez szükséges összeg a munkák fontatására évenként megvásárlattani szokott rendszer összegből 3-4 év alatt éppen a gépek révén megtakarítható — és ilyen módon csodázok is annak

beszerzését — a gépek beszerzését valóságosnak tartjuk. Kivánni pedig annak inkább kívánjuk, mert a régen vajudó vásártér rendezési munkái is csak a gőzhenger segítségével lesznek lehetőleg gyorsan és alaposan végrehajthatók.

— **Irodalmi kitüntetés.** A helybeli főreáliskolának egy kiváló tanár: **Regőczy** (Eksner) Győző tanár a legmegtisztelhető irodalmi kitüntetés érte. A **M. Tud. Akadémia** a gróf Nádasdy-féle pályázaton Regőczy tanár **Réka gyászca** című elbeszélése költeményének ítélte az első díjat. Regőczy költeményét külön kifogja adni s mi mai számunkban a megkoszorúzott költemény előhangját közöljük.

— **Az Osztrák-Magyar Bank** helybeli fiókjának főnökévé — értesülünk szerint — kinevezett **Badó Albert** nevezettet ki. Czenzorkodnak pedig **Grünfeld Jakab**, **Karl József Koller Pál**, **Molnár Béla**, **dr. Perl Miksa**, **Pollák Henrik** és **gr. Zichy János** jelöltettek ki.

— **Jég- és sörmezeiárak.** Ismeretes dolog, hogy az idei gyenge tél következtében, jeget termelői a vidék, sőt majdnem egész Magyarország nem tudott. **Dreher** és **Haggenmacher**, a két sörkirály, miután jeget csak drágán tudtak venni és nagy költséggel ide szállították, a vendéglősöknek és italmérőknek szintén pénzért drágán akarták viszontlenni. Ez okból mert fél kedden május 7-én a **kávésök, vendéglősök és italmérők** egyesületének 7 tagu bizottsága **Hoffmann** és **Konrád** a helybeli sördepók vezetőinek kíséretében, Budapestre, hogy ott a főnökökkel értekezzenek.

A két gyár vezetője az eddig megállapított 2 korona 40 filléryi jégárat 1 korona 60 fillérré szállította le s így az akciónak, a kölcsönös előlétezés révén, meg lett a kívánt eredménye.

— **Tyukszempör.** Egy tyukszem mint súlyos testi sérülést szenvedő állat ma a helybeli törvényszék előtt **Vaskovics Odón** volt sárbogárdi gyógyszerész. A múlt évben **Alpern Gyuláné** egy sárbogárdi kereskedő felesége tyukszemirtő szert kért a gyógyszerésztől. A **hőlyg collodiumot** ohajtott, a gyógyszerész pedig **clavetilt**, egy hasonlómi erősebb szert adott. A clavetillel bekenet lábát felfolyagosták, később pedig az egész alsó lábszár felfodagadt. Ezt az orvosagot használta **Alperné** kis leánya is és az 6 betege is hasonló tünetek közt folyt le. A mai főtárgyaláson **Kecskán dr. Enok** kedésére, hogy merült-e fel költsége betegsége alatt, **Alpern Gyuláné** 1200 korona költséget kér megszavazni, mivel a Lukács-fürdőben volt kénytelen magát hosszabb ideig kezelni. **Dr. Balassa Zoltán** sárbogárdi körorvos nézete szerint a láb-sérülést nem a clavetill okozta okvetlen, amár meg lehet, hogy a **cantharidin** méreg felszívódása okozta a bajt. A bíróság **Bors kir.** alügyész volt-, valamint **dr. Krausz Emil** vészbérsége után **Vaskovics Odónt** büntöské mondta ki, a súlyos testi sérítés vétségében és 100 korona fe, valamint 10 korona mellékbüntetésre és 82 korona kárterítésre ítélte. Mindkét fél megnyugodott az ítéletben.

— **Zirc új jelöltje.** A zirci kerületben **Kalocsay Alán**, Székesfehérvár volt orsz. képviselője tegnap szintén fellépett Ugron-párti programmal.

— **Modern szöktetés.** Pókans kis szerelmi történetről beszél néhány nap óta a város ifjúságának széles köre. A regény hőse egy helybeli szegény, de egykor jómódu család egy kiskorú tagja. A hősnő pedig egyik budapesti színház nagykorú tagja. A kis színesnő, a ki többet és több tehetséggel szerelpet a fővárosi chronique scandaleusokban, mint a szinpadon, a múlt években nehezbőzött Székesfehérváron is járt, nem annyira Thália isztanszony oltdán áldozni, mint inkább annak a regénynek pókhaló szálait fűzni, a melyek most a fiatal fiú fogva tartják. Egyik legutóbbi vendégcsereplése alkalmával a kis grissetől lett színesnő formálisan megszokott szüleitől a jóra való oldalú ifjú hajtsát, a ki most a kis grissete omala alatt és társaságában bizony nem az egyetlen falai közt tanulja az élet nagy, nyitott könyvét.

— **Lódíjazás.** A vásártéren ma délelőtt nagy érdeklődés mellett folyt le a **Fejérmegyei**

Gazdasági Egyesület által rendezett lódíjazás, a melynek czélja főleg az volt, hogy a pozsonyi kiállításra alkalmas lovakat a gazdasági egyletnek módjában álljon kiválogtatni. Éppen ezért az első és második díjat nyert tenyésztők kötelezték magukat, hogy lovakat — a gazdasági egylet költségén — felküldik a pozsonyi kiállításra. A díjazáson hivatalosan jelen voltak **gr. Cziráky Antal** elnök, **br. Fiáth Pál** főispán, **dr. Burckhard Bélaváry Rezső**, **Brachfeld Lajos**, **Bognár József** főállatorvos, **br. Csáky Árpád** főhadnagy és a gazd. egylet buzgó titkára **Sohier Frigyes** és a gazd. egylet buzgó titkára **Sohier Lajos**, azokonkívül **Huszár Ágoston** alispán s az érdeklődő állatorvosok, lókereskedők, tiszték és gazdák nagy számban. Megjelent az **Amateur Club** szünetes tagja is. Fényképfelvételeket eszközölvén.

Elővezettek 53 darab, jobbra tenyészlovat, melyek közül 17 darab díjazott és pedig első díjakat nyert:

Raab István szl.-mihályi gazda 8 éves sárga kanecája.

Id. Osvát István soponyai 3 éves kanecája.

Balás Ferenc soponyai pejkanezaja.

Második díjat 4 koronát nyertek:

Szabó Sándor soponyai, **Szolga Mihály** soponyai gazdák lovai.

Harmadik díjjal lettek kintitve: **Bartos János** kálói, **S. Kovács József** soponyai, **Rostási József** fülel, **Boros István** soponyai, 3-3 aranyal. **Bartos János** kálói, **Hajda János** soponyai, **M. Molnár József** mohai, **Boros István** soponyai, **Vörös István** soponyai, **Pap Mihály** keresztesi, **Rostási József** fülel, **J. Berk István** polgári gazdák lovai a 4-ik díjat nyerték, egyenkint 2 aranyat.

— **A kath. kör**, mint értesülünk, 100000 koronánál megvette a Szőgyény-féle házat s annak udvarán körhelyiséget és egy henger-senykőre s mulatságokra alkalmas nagy termet fog építtetni.

— **Teljes vasárnap munkaszünet.** A mi a külföldön egész esztendőn át régen megvan már, a magyar kereskedők alkalmazottak most küzdenek érte, hogy t. i. vasárnap teljes munkaszünetet legyen. A székesfehérvári kereskedő ifjak egyesülete is: z idén újul megindította a mozgalmat az az eddigi előjelöklből ítélve, az idén sikerrel is fog az járni. A legtekintélyesebb kereskedőcégek adták már belegyűzősüket a vasárnap teljes munkaszünetéhez s legközelebbi számunkban már közölni is fogjuk ama cégek neveit, a kik a szép és magánál a nagy köszönetnével is méltánylásra találó eszmét pártolva, kötelező aláírás tettek.

— **A budapesti kertészeti kiállítás**, mint tudósítónk értesít, nemcsak a nagyközönség, hanem a legelső szaktekintélyek véleményei szerint minden eddigig felülmúl és vetekedik bármely világgkiállással. Ezen siker oszloránzásra **Mauthner Odón** és, és kir. udvari magkeskedő, a kinek kiállításra oly szép és fényes, hogy e czég tulajdonosa nem győzi fogadni az elismerő nyilatkozatokat, melyek valóságos óváozászámba mennek. A megnyitás napján **József főherczeg** személyesen gratulált **Mauthner Odón**nak és bemutatta **Klotild főherczegnő**nek. Kedden Ő Felsége is meglátogatta a kiállást és minden egye csoportnál elismerését fejezte ki **Mauthnernek**. E világhírű czég, mely eddig 22 külföldi kiállításra az első díjakat vette el, ezuttal versenyen kívül jelent meg, hogy mellette főképp a vidéki czégek is érvényesülhessenek, sőt 6 maga is 3 tiszteletdíjat ajánlott fel a kiállítás ügye érdekében. **Mauthner** csoportja 15 főhelyet foglalnak el az iparszerkezben és az előtte levő terüleken. Olyan gazdag babérrészt, pálmáigetet és szindus virágokat még nem látott a budapesti közönség, a minőt **Mauthner** varázsolt oda. Kiállított több között viruló 1000 **Crimson Rambler** rózsát, 3000 nagyvirágú **Cineráriát**, több mint 4000 babérfát, melyek a kiállítás után eladásra kerülnek.

800 szegfűt 175 változatban stb., stb. Még a szakemberek is oda nyilatkoztak: „Tudtuk, hogy **Mauthner** meg, de hogy ilyet is tud nyújtani, az már igazán páralan!” A zsüri egész zavarban volt, hogy mivel fejezze ki elismerését és megbizta az elnökséget, hogy magaslatlan hangu levélben mondjon köszönetet **Mauthnernek**, a mért a kiállást oly magas színvonalra emelte.

— **Elloptak betörők és tolvajok.** A székesfehérvári rendőrség jó fogást tett tegnap. Egy betörő tolvaj-szökevényeket tartóztatott le a méntelephez tartozó egyik elhagyott istálló helyiségében. A szöveket fővezére **Kereszturi András** rovvott multu osavargó s tagjai **Krausz Gyula** zámolyi és **Lukács Ferenc** ide való foglalkozás nélküli suhanzok. A szöveket legutóbb **Klein Adolf** Apáca-utóza 8. szám alatti lakásán követték el betörést, 100 korona kárt okozván. Azonkívül 6k követték el a **Sővegyes Józsefnál** és **Gáspár Bánánál** elkövetett lopásokat.

— **A székesfehérvári ikr. krajczáregylet** május hó 15-én, csütörtökön délután 3 órakor, az izz. hitközség tanácsotermében tartja rendes évi közgyűlést, a melyre a tagokat az elnökség ez uton meghívja.

— **A fejezmegyei tanítótestület** XXVIII-ik évi közgyűlést Martonvásáron e hó 21-és 22-ikén tartja meg. A két nap programja változatos és érdekesnek ígérkezik.

— **Nyilatkozat.** A következő sorok közzétételére kértünk fel:

— **A Moórvidéki Takarékpénztár** a „Székesfehérvár és vidéke” 54. számában megjelent „Uj újság, leleplezések” című hírebe kijelenti, hogy **Kovács Endre** moóri ügyvéd ellen irányuló nyilatkozat közlése senkifől nem halalmozott, ilyen nyilatkozatot nem publikoztatott.

— **A Székesfehérvár és Vidéke** közleménye tehát csak sajnálatos tévedésen alapulhat.

Kelt Moór, 1902. évi május hó 8-án.

„Moórvidéki Takarékpénztár”

Vértessy S. K. **Pentz Lajos S. K.**

v. tag. igazgató.

— **Kiadó lakások.** Iskola-utca 10 számú házban egy 4 szobás lakás a földszinten és egy 5 szobás lakás az emeleten kellő mellékkeliségekkel augusztus 1-re kiadó. Feltételek ugyanott az emeleten.

— **A „Magyar Király”** kárházában a következők magyar és német napilapok és képes folyóiratok főláron másodközből bérlelhetők: **Pesti Hírlap**, **Pesti Napló**, **Egyetértés**, **Budapesti Napló**, **Magyarország** (2 példány), **Pester Lloyd** (2 példány), **Borsszem Jankó**, **Kakas Márton** (2 példány), **Ország Világ**, **Magyar Figaró**, **Vasárnap Újság**, **A Hét**, **Leipzig-i Illustrirte Zeitung** (2 példány), **Eschutt Caricaturen**, **München-er Fliegende**, **Meggodorfer**, **Simplexsimus**, **Jugend**.

NYILTTER

Nyilatkozat.

Felkérés nélkül, önként kijelentem, hogy a „Moóri Hírlap” 1902. évi május 4-iki mutatóvány-számban a „Moórvidéki Takarékpénztár”-ra vonatkozó hírek közzétételével a nevezett pénzintézet hírnevét osorát éjten szemlétkomban nem volt s közleményeim ellen csakis személyes okokra vezethető vissza.

Kijelentem továbbá, hogy azon hír, mintha **Hüb Rezső** uron kívül igazgató választmányi tagságáról valaki lemondani kívánna: téves információ alapszik, valamint arról is értesültem, hogy a választmányi tagságról lemondott **Hüb Rezső** ur megválasza szintén személyes okokból származott s időközben meggyőződtem arról, hogy nevezett a takarékpénztárban elhelyezett pénzeinek csak egy részét vette ki, s hogy egy tekintélyes összegét betétje még ma is a „Moórvidéki Takarékpénztár”-nál van elhelyezve.

Kijelentem azt is, hogy mint a moóri árvérpártari ügyész, az időközben megjelölt árvérpártari vizsgálat nyomán meggyőződtem, miként a „Moórvidéki Takarékpénztár” az ar-

vapének kifizetésénél csak alapszabályserű jogával él.

Végül kijelentem, hogy meggyőződtem arról, miként a felső-dobosi földke parcellázása alkalmából a „Moórvidéki Takarékpénztár” mint hitelforrás igénybe nem vétetett; sőt ellenkezőleg Pentz Lajos ur mint birtokvevő, a Dobos pusztai birtokon a „Moórvidéki Takarékpénztár” javára még a vétel előtt bekelezett 25 ezer forintot — a vétel után nyomban kifizette.

Miánzek után sajnálatomai kell kifejeznem, ha valaki közleményemet a „Moórvidéki Takarékpénztár” hitelképessége és biztonsága tekintetében nevezett hitelintézet hátrányára értelmezte volna. Ezen nyilatkozatomat a „Moórvidéki Takarékpénztár” tetszése szerint közzéteheti.

Kelt Moórott, 1902. évi május hó 7-én.

Kovács Endre, sk.

Előttünk:

WENZEL JÓZSEF, sk.
FLEISCHMANN IGNÁCZ, sk.
DR. FLEISCH EMIL, sk.

Nyilatkozat.

Alulírott ezenel felkérés nélkül kijelentem, hogy a „Moór Hírnap” 1902. évi május 4-iki mutatóvány-számában a felső-dobosi pusztá adásvétele ügyét értőleg megjelölt közleményem megírására azon tiszteletteljesen föllgatott kedélyhangulat ösztönözt, mely a köztem és Pentz Lajos ur között felforgó peres ügyek és vizsálykodások miatt az utolsó időkben hatalmába ejtett. A közzétett hirdetésnyom folytatán nálam időközben megjelent birtokvevő felek személyes nyilatkozatai alapján meggyőződtem, hogy a szármaló hír, mely Pentz Lajos ur és ezikkemben meg nem nevezett társainak ezen ügybeni viselkedését megróni akarja: tulozott, mert ha vannak is egyes vevők, kik ellen a törvény saigort alkalmazták, ezek olyanok, kik több évi birtoklás dacára vajmi osekély összeget fizettek. Kijelentem továbbá, hogy a nálam megjelent birtokvevő felek egyike sem adott váltót s így ilyen a „Moórvidéki Takarékpénztár”-nál lezármítolás tárgyát nem képezte.

Végül kijelentem, hogy a dobosi birtokvevők okmányait legnagyobb részben átvisszával, időközben módomban állott arról meggyőződni, hogy a birtokvevők felvett összegek az eladó társaság által történt teherelésesekkel arányban állanak; s így körülmények közötti a helyzet a tényállásnak kiderítése folytán a vevők aggodalmára okot nem szolgáltathat.

Moór, 1902. május hó 7-én.

Kovács Endre, sk.

Előttünk:

WENZEL JÓZSEF, sk.
FLEISCHMANN IGNÁCZ, sk.
DÖMÖTÖR GÉZA, sk.

*) E revat alatt közlötöktört nem vállal felelősséget a szerk.

Tögl és Szlanyinka

férfi szabó-üzletük

Sz.-fehérvár, Szt.-Imre- és iskola-utca sarok.

Legnagyobb választék angol és hazai gyártmányu szövetekben.

Elfogadunk mértékszerinti rendeléseket, melyeknél

kitűnő szabásért

és minden tekintetben lelkiismeretes kiszolgálásért sok évi gyakorlottságunk és szakismeretünk kezesekedik.

Divatos nyári szövetek.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy Sas-utca 4. sz. alatt (Erdős-féle házban)

Frankl Nővérek

czég alatt, egy a mai igényeknek teljesen megfelelő

női divatáru üzletet

nyitottunk.

Raktáron tartunk eredeti párisi, bécsi modelleket és gyermekkalapokat.

Azon körülmény, hogy Bécsben az első czégeknel, Pesten Mre Chágrin üzletében 8 éven át a legkitűnőbb tapasztalatokat szereztük; feljogosítanak azon reményre, hogy a nagyérdemű közönség igényeinek minden tekintetben pontosan és kiválóan megfeleltünk.

Kiváló tisztelettel

Frankl Nővérek.

Mindenamit átválasztok a legújnyosabban esztendőnknek!

Mindenamit átválasztok a legújnyosabban esztendőnknek!

Papp Károly

selyem műfestő és vegyítisztító Székesfehérvár, Városházter a városi takaréki épületben. (Bejárát a Megyeház-utczából.)

Elfogad minden e szakmába vágó munkát úgy festésre, valamint tisztításra a legmegtűnyosabb feltételek mellett. Csupkefüggönyök a legrövidebb idő alatt festetnek, vagy tisztítanak.

gyászruhák

48 óra alatt készíttetnek.

Videki rendelések megbízható lelkiismeretességgel eszközölöttek.

POLCZER és TÉNYI

Faszövet: Ablakredőny és diszműáru-gyár Székesfehérvár, Vásártér 12.

A legjobb ízlésnek megfelelően készít, faszövetből

ablak redőnyöket

(kirakat részére festésel), iskolatáskát, öszonátáskát, kotta tokot, piaczi és kézi kosarat utitáskát, gyermekkoosít, ízléses házcizkkeitet.

Különös figyelem;

ablak redőnyök

egész épületeknél olesón felszereltetnek esetleg kivitattanak.

Szíves pártfogást kérünk tisztelettel

POLCZER és TÉNYI.

FÜSZERÜZLET

helyiség

a város legelőnyösebb forgalmú helyőn: Kigyó és Kórház-utczák sarkán kiadó.

Teljes berendezés potomáron átvehető Felvilágosítás: Kigyó-utca 1.

Újdonságok

Képes-levelezőlapokban, kaphatók: Eisler Adolf papirkereskedésében. [Városi Színházszal szemben]

Friss töltésű tavaszi

Ásványvizek

már kaphatók. Továbbá

Asztali borok

1 liter 80 fillértől.

Padló lackok

Borostyán és szesz lack

1 kg. 1 korona 70 fillér.

SZIGETHY TESTVÉREK

gyarmatáru és fűszerkereskedőknél.

Sz.-Fehérvár

Kossuth-utca.

Rendkívüli alkalom! Hatóságilag engedélyezett

végeladás.

Számtalan hasznos eszkek, u. m. nyakkendők, illatszerek, szappanok, utazóeszkökek, eszkek eszkegyvárak albumok képkereket. — Háztartási eszkek, étkező-kávé és teás edények, evőeszközök, lámpák. Sétabotok, údú és nickl-oralanczok.

Minden elfogadható áron kaphatók a

Szekerák és Hornyánszky-féle

üzletben a mely teljesen feloszlik.